

Брюксел, 4.10.2017 г.
COM(2017) 566 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА
И ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ**

**относно изпълнението на Плана за действие във връзка с ДДС — към единно
пространство на ЕС по отношение на ДДС — време за действие**

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ — ПЪТЯТ КЪМ ЕДИННО ЕВРОПЕЙСКО ПРОСТРАНСТВО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДДС	3
2. ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ СЛЕД ПРИЕМАНЕТО НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ДДС	4
2.1 Приспособяване на системата на ДДС към цифровата икономика и подготвяне на модернизирана политика по отношение на ставките	4
2.1.1. Предложения за ДДС в областта на електронната търговия	5
2.1.2. Предложение за ДДС в областта на електронните публикации	6
2.2 Целенасочени мерки за борба с измамите	6
2.2.1 Подобряване на събирането на данъците и административното сътрудничество	6
2.2.2 Временна дерогация	7
3. ПРИЛАГАНЕ НА БЪДЕЩИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	7
3.1 Към стабилно единно европейско пространство по отношение на ДДС	7
3.1.1 Изпълнение на първия етап от окончателната система на ДДС	7
3.1.2. Борбата с измамите с ДДС днес: по-добро административно сътрудничество за по-бързи резултати	11
3.1.3. Към по-ефикасни данъчни администрации	12
3.2 Към модернизирана политика по отношение на ставките	12
3.3 Към пакет от документи във връзка с ДДС за МСП	13
4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	13

1. ВЪВЕДЕНИЕ — ПЪТЯТ КЪМ ЕДИННО ЕВРОПЕЙСКО ПРОСТРАНСТВО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДДС

Системата на ДДС на ЕС е придобивка на единния пазар: премахвайки препятствията, които нарушават конкуренцията и възпрепятстват свободното движение на стоки, тя улесни значително търговията в ЕС. Като данък върху потреблението на широка основа данъкът върху добавената стойност (ДДС) е считан за една от формите на облагане, благоприятстващи растежа в най-голяма степен. ДДС е също така основен източник на приходи в Европейския съюз¹, като постъпленията от него се увеличават все повече. През последните години системата на ДДС обаче не съумя да се развива в унисон с глобализацията и цифровизацията на икономиката. По-конкретно сегашната система за облагане на търговията между държавите членки все още се основава на „преходен режим“ отпреди 25 години². Съгласно този режим вътрешните сделки и презграничните сделки са предмет на два напълно различни режима по отношение на ДДС. Вследствие на това предприятията, занимаващи се с презгранична търговия, извършват допълнителни разходи от 11 % за спазване на разпоредбите в сравнение с предприятията, търгуващи само в рамките на съответната държава. Освен това, като дава възможност да се закупуват стоки в чужбина без заплащане на ДДС, този режим поражда особено високи рискове от измами. През 2015 г. 151 млрд. евро, което представлява 12,8 % от дължимия ДДС, са били загубени поради измами и други недостатъци на системата³. В това отношение се изчислява, че 50 млрд. евро не са били събрани поради презгранични измами с ДДС — измами, които в голямата си част са извършени от престъпни групи, като според скорошни статии от пресата те служат за финансиране на тероризма.

Днес системата на ДДС на ЕС е твърде фрагментирана и твърде голям е рискът от измами. Като част от програмата си за справедлива и ефикасна данъчна система в ЕС, Комисията се стреми да реформира системата на ДДС, за да се гарантира, че тя ще остане придобивка и за в бъдеще. Счита се, че създаването на уеднаквен режим на ДДС в единния пазар ще намали презграничните измами с ДДС с 41 млрд. евро⁴, а разходите за спазване на разпоредбите за предприятията — с 1 млрд. евро⁵.

¹ Приходите от ДДС се увеличиха слабо на повече от 1 трилион евро през 2015 г., което съответства на 7 % от БВП на ЕС или на 17,6 % от общите национални данъчни приходи (източник: Евростат, статистика на данъчните приходи).

² Член 402 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1) и COM(2016) 148 final, 7.4.2016 г.

³ Проучване и доклади за разликата между очакваните и действително събраните приходи от ДДС в 28-те държави — членки на ЕС, CASE 2017 г.; вж.: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/study_and_reports_on_the_vat_gap_2017.pdf.

⁴ Що се отнася до другите измами с ДДС, и по-конкретно вътрешните измами с ДДС, Комисията предприе няколко мерки, които възнамерява да продължи заедно с държавите членки и другите заинтересовани страни. Погледнете в тази връзка точка 3.1.3 от настоящото съобщение. Погледнете също „20 мерки за решаване на проблема с разликата между очакваните и действително събраните приходи от ДДС“ на следната връзка: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/docs/body/2016-03_20_measures_en.pdf.

⁵ Вж. обобщението на оценката на въздействието, придружаваща предложението за Директива за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на хармонизирането и опростяването на някои правила от системата на данъка върху добавената стойност и въвеждането на окончателната система за данъчно облагане на търговията между държавите членки (SWD(2017) 326).

В своя План за действие във връзка с ДДС от 7 април 2016 г.⁶ Комисията изтъкна необходимостта от създаване на единно европейско пространство по отношение на ДДС, което да може да отговори на предизвикателствата на XXI век. Беше съобщено за пакет от мерки, които да се приемат в кратко- и средносрочен план, за да се модернизира и опрости системата на ДДС на ЕС, да се увеличи защитата ѝ срещу измами и тя да стане по-удобна за предприятията. Тези мерки преследват няколко цели: приспособяване на системата на ДДС към глобалната, цифровата и мобилната икономика, удовлетворяване на нуждите на МСП, гарантиране на адекватна политика по отношение на ставките, предотвратяване на презграничните измами и подпомагане на държавите членки да решат проблема с разликата между очакваните и действително събраните приходи от ДДС.

Съществуващата система на ДДС ще се модернизира постепенно на серия от стъпки. В настоящото съобщения са посочени действията, които вече са предприети (раздел 2), и се представя допълнителна информация за предстоящите мерки (раздел 3), включително инициативите, които ще се приемат през годината:

- пакет от законодателни актове за окончателната система на ДДС за вътресъюзната търговия между предприятия (наричана по-нататък „окончателната система на ДДС“);
- предложение за реформа на ставките на ДДС;
- предложение за укрепване на съществуващите инструменти за административното сътрудничество във връзка с ДДС и
- предложение за опростяване на правилата във връзка с ДДС за МСП.

2. ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ СЛЕД ПРИЕМАНЕТО НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ДДС

2.1 Приспособяване на системата на ДДС към цифровата икономика и подготвяне на модернизирана политика по отношение на ставките

На 1 декември 2016 г. Комисията прие няколко предложения⁷ за модернизиране на ДДС за презграничната електронна търговия и предложение за ставката на ДДС за

⁶ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет относно план за действие във връзка с ДДС — Към единно пространство на ЕС по отношение на ДДС — Време за избор (COM(2016) 148 final).

Вж.: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/com_2016_148_bg.pdf.

⁷ Предложение за Директива на Съвета за изменение на Директива 2006/112/ЕО и Директива 2009/132/ЕО по отношение на някои задължения, свързани с данъка върху добавената стойност, приложими при доставките на услуги и дистанционните продажби на стоки (COM(2016) 757 final);

вж.: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016PC0757&qid=1507289292952&from=EN>.

Предложение за Регламент за изпълнение на Съвета за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 за установяване на мерки за прилагане на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (COM(2016)756);

вж.: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016PC0756&qid=1507289380202&from=EN>.

Предложение за Регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 904/2010 относно административното сътрудничество и борбата с измамите в областта на данъка върху добавената стойност (COM(2016)755);

електронните публикации. С тези предложения, които са важна част от стратегията за цифров единен пазар⁸, се цели да се приспособи системата на ДДС към цифровата икономика.

2.1.1. Предложения за ДДС в областта на електронната търговия

Цифровизацията на икономиката увеличава непосредствените предизвикателства пред данъчната политика. Необходими са някои иновативни и авангардни решения, за да се върви в унисон с тези нови бизнес тенденции. Данъчните правила трябва да се променят, за да се адаптират към динамичните промени в бизнес моделите и поведението на потребителите. Успоредно с това данъчното облагане следва да е справедливо и ефективно за новосъздадените предприятия и следва да допринася за развитието на цифровия единен пазар.

Като данък върху потреблението ДДС има важна роля в стратегията за изпълнение на тези цели. Предложенията за електронната търговия са в интерес на предприятията, гражданите и държавите членки и дадоха възможност на ЕС да се гледа като на световен лидер.

Новите правила ще позволят на дружествата, които продават онлайн стоки, лесно да изпълняват на едно място всичките си задължения във връзка с ДДС в рамките на ЕС и ще опростят третирането на ДДС за стартиращите предприятия и микропредприятията, чиито презгранични онлайн продажби са под 10 000 EUR. МСП също ще се ползват от по-опростени процедури за презграничните продажби до 100 000 EUR. Новите правила също така ще премахнат съществуващото понастоящем освобождаване от ДДС за малки пратки, внесени в ЕС, които са на стойност под 22 EUR, и ще гарантират, че предприятията от ЕС могат да се възползват от равнопоставени условия.

Сега тези предложения се обсъждат в Съвета.

Освен това, в рамките на Европейския форум за ДДС⁹ Комисията разглежда начините за установяване на структурирано публично-частно сътрудничество с данъчните администрации, дружествата за логистика, интернет платформите, доставчиците на платежни услуги и бизнес сдруженията, за да се подобри събирането на ДДС, да се намалят измамите в областта на електронната търговия и да се осигурят равнопоставени условия за спазващите правилата предприятия. Резултатът от тази консултация ще осигури фактически материал за инициатива на Комисията през 2018 г.

вж.: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016PC0755&qid=1507289465876&from=EN>.

Предложение за Директива на Съвета за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на ставките на данъка върху добавената стойност за книги, вестници и периодични издания (COM(2016)758);

вж.: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016PC0758&qid=1507289554511&from=EN>.

⁸ Вж.: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1447773803386&uri=CELEX:52015DC0192>.

⁹ Решение на Комисията 2012/С 198/05 от 3 юли 2012 г. за създаване на Европейски форум за ДДС, ОВ С198 от 6 юли 2012 г.; вж.: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32012D0706%2802%29>.

2.1.2. Предложение за ДДС в областта на електронните публикации

Също така Комисията изпълнява обещанието си да даде възможност на държавите членки да прилагат същата ставка на ДДС за електронните публикации, като например електронни книги и онлайн вестници, както за техните печатни еквиваленти, като се премахват разпоредбите, които изключват електронните публикации от благоприятното данъчно третиране, предвидено за традиционните печатни издания. Това предложение е стъпка напред в гарантирането на технологична неутралност и премахване на препятствията от данъчно естество пред развитието на пазара на електронните публикации. Понастоящем посоченото предложение се обсъжда в Съвета.

2.2 Целенасочени мерки за борба с измамите

2.2.1 Подобряване на събирането на данъците и административното сътрудничество

Комисията започна разработването на инструмента за анализ на операциите в мрежа с оглед на обмена и съвместната обработка на ДДС данни, набелязани чрез анализ на риска, извършен от служители на мрежата на Eurofisc¹⁰. Този нов инструмент ще позволи на данъчните администрации да преустановят съществуването на мрежите за измами по по-лесен, бърз и сигурен начин.

Освен това, в сферата на наказателното право през миналия юли беше приета Директивата относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред¹¹, която осигурява минимални правила за определянето на престъпленията срещу финансовите интереси на Съюза, санкциите и давностните срокове. С Директивата се определя материалноправната компетентност на бъдещата Европейска прокуратура¹². По-конкретно тя ще бъде компетентна за наказателни разследвания и преследване на ДДС измами, свързани с територията на две или повече държави членки, при които общата вреда възлиза най-малко на 10 000 000 EUR.

Що се отнася до международните отношения, Комисията договори Споразумение между ЕС и Норвегия относно административното сътрудничество, борбата с измамите и събирането на вземанията в областта на ДДС. Споразумението ще влезе в сила, след като Съветът приеме решенията за неговото подписване и сключване. Освен това беше подписан административен документ за сътрудничество между службите на Комисията и Вътрешноевропейската организация на данъчните администрации (ЮТА) за обмен на добри практики между държавите членки и членовете на ЮТА.

На последно място, няколко държави членки поискаха подкрепа за увеличение на капацитета на данъчните си администрации. Дейностите по оказване на подкрепа по

¹⁰ Eurofisc е мрежа за бърз обмен на целева информация между държавите членки. Вж. информацията на следната връзка [EUROFISC](http://eurofisc.eu).

¹¹ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017, стр. 29 — 41).

¹² Двадесет държави членки постигнаха политическо споразумение на 8 юни 2017 г. Сега Европейският парламент ще трябва да даде съгласието си преди приемането на Регламента. Вж.: <http://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2017/06/08-eppo/>.

Програмата за подкрепа на структурните реформи са тясно координирани по програмата „Фискалис“¹³.

2.2.2 Временна дерогация

На 21 декември 2016 г. Комисията изпълни ангажимента си да представи предложение за Директива на Съвета¹⁴ по отношение на временното прилагане на общ механизъм на обратно начисляване за доставките на стоки и услуги на стойност над прага от 10 000 EUR на фактура. По тази система ДДС не се отнася за самата икономическа верига (между предприятията), а се начислява единствено на крайните потребители. Тази мярка е предназначена да подпомогне държавите членки, които са особено засегнати от измамите, в борбата им срещу верижните измами¹⁵, докато се намери цялостно решение на нивото на ЕС. Обсъжданията продължават в Съвета.

3. ПРИЛАГАНЕ НА БЪДЕЩИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

3.1 Към стабилно единно европейско пространство по отношение на ДДС

3.1.1 Изпълнение на първия етап от окончателната система на ДДС

Както съобщи в Плана си за действие във връзка с ДДС, Комисията предлага да замени съществуващия преходен режим за облагане на търговията между държавите членки с окончателен режим. В съответствие с исканията на Европейския парламент¹⁶ и Съвета¹⁷ тази окончателна система на ДДС ще се основава на принципа на облагането в държавата членка на местоназначение¹⁸.

За да се гарантира плавен преход за данъчните администрации и предприятията, тази промяна ще се извърши постепенно на две етапа (стъпки)¹⁹.

¹³ Държавите членки могат да поискат от Комисията техническо съдействие в областта на данъчната политика и по въпроси на данъчната администрация. Тези искания са координирани, анализирани и проследявани от Службата за подкрепа на структурните реформи (СПСР). Това съдействие може да се финансира по програмата „Фискалис“.

¹⁴ Предложение за Директива на Съвета за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на временното прилагане на общ механизъм на обратно начисляване за доставките на стоки и услуги на стойност над определен праг (COM(2016)811 от 21.12.2016 г.).

Вж.:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016PC0811&qid=1507292364921&from=EN>.

¹⁵ Верижната измама е специфичен вид ДДС измама, извършвана от организирана престъпна мрежа, която използва факта, че в рамките на преходния режим при търговията между юрисдикциите на ЕС не се начислява ДДС.

¹⁶ Резолюция на Европейския парламент от 13 октомври 2011 г. относно бъдещето на ДДС (P7_TA(2011)0436):

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=BG&reference=P7-TA-2011-0436>.

¹⁷ Заклучения на Съвета за бъдещето на ДДС — 3167-о заседание на Съвета по икономически и финансови въпроси, 15 май 2012 г. (вж. по-конкретно буква Б4):

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/130257.pdf.

¹⁸ Система на ДДС, която е основана на местоназначението, означава, че търгуваните в чужбина стоки се облагат в държавата, където се потребяват (държавата на местоназначение) и по ставката в тази държава, а не в държавата, където са произведени (държавата на произход).

¹⁹ Вж. раздел 4 от Плана за действие във връзка с ДДС.

Като първа законодателна стъпка трябва да се уреди третирането за целите на ДДС на вътресъюзните доставки на стоки между предприятията. Изпълнението на тази първа законодателна стъпка ще се раздели на два подетапа (вж. раздели 3.1.1.1 и 3.1.1.2 по-долу), включващи пакет от предложения, които трябва да се приемат от Комисията тази година (подетап 1) и друг — за следващата година (подетап 2).

На втора законодателна стъпка новото третиране за целите на ДДС ще се разшири към всички презгранични доставки, като така ще се включат и доставките на услуги. Комисията ще предложи изпълнението на втората законодателна стъпка след внимателно проследяване на изпълнението на първата законодателна стъпка, която ще се оцени от Комисията пет години след влизането в сила на свързаните с нея актове. Тогава окончателната система ще е напълно приложена.

След подробна консултация с всички заинтересовани страни и подробен анализ на различните варианти за въвеждане на принципа на местоназначението, Комисията избра правила за облагане, съгласно които при презгранични вътресъюзни доставки на стоки доставчикът ще начислява ДДС на клиента си по ставката на държавата членка на пристигане на стоките. ДДС ще се декларира и заплаща в държавата членка, където е установен доставчикът, чрез механизъм за обслужване на едно гише. Въпреки това, през първия етап на окончателната система на ДДС и като изключение от този общ принцип²⁰, ако клиентът е сертифициран като спазващо правилата предприятие от компетентната за него данъчна администрация (възможност, която се предоставя и за МСП), той ще продължи да е лице — платец на ДДС, за стоките, закупени от други държави членки, както е понастоящем положението²¹.

Освен това заключенията на Съвета²² и обсъжданията с държавите членки и другите заинтересовани страни на Плана за действие във връзка с ДДС показваха необходимостта от въвеждане на някои краткосрочни подобрения в сегашната система на ДДС (т.нар. „временни решения“). Тези четири временни решения се предлагат тази година заедно с основните правни елементи на окончателната система на ДДС (1 подетап по-долу). През 2018 г. предложение (подетап 2 по-долу) ще осигури подробни технически разпоредби за реалното изпълнение на първата стъпка от окончателната система на ДДС.

3.1.1.1. Първи подетап: пакет от законодателни актове за окончателната система на ДДС от октомври 2017 г.

Пакетът за окончателната система на ДДС от октомври 2017 г. се състои от следните три законодателни акта:

А] предложение за директива за изменение на Директивата за ДДС.

²⁰ Вж. бележка под линия 27.

²¹ Като втора законодателна стъпка от окончателната система на ДДС облагането ще обхваща всички презгранични доставки на стоки и услуги (и поради това доставчикът, а не клиентът, ще е лице — платец на ДДС, за всички стоки и услуги, закупени от други държави членки) така, че всички доставки на стоки и услуги в рамките на единния пазар — и вътрешни, и презгранични, ще бъдат третирани по еднакъв начин.

²² Заключения на Съвета от 8 ноември 2016 г. относно подобряване на действащите правила на ЕС за ДДС за трансграничните трансакции (документ № 14257/16 FISC 190 ECOFIN 1023).
Вж.: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14257-2016-INIT/bg/pdf>.

С предложението се въвежда:

- а) понятието „сертифицирано данъчно задължено лице“ по модела на съществуващото понятие „одобрен икономически оператор“ в областта на митниците. Концепцията за сертифицирано данъчно задължено лице дава възможност да се удостовери, че дадено предприятие може да се счита като цяло за надежден данъкоплатец. Сертифицираните данъчно задължени лица ще се ползват с определени опроставяния²³. С предложението се определят критериите, които трябва да се изпълнят, за да се предостави статус на сертифицирано данъчно задължено лице, случаите на изключване, държавата членка, която е компетентна за предоставяне и отнемане на статуса на сертифицирано данъчно задължено лице, правото на данъчно задължените лица да обжалват административните решения по този въпрос и задължението за взаимно признаване от държавите членки.
- б) Три временни решения, които бяха поискани от Съвета, а именно:
- опростяване и хармонизация на правилата по отношение на режима на складиране на стоки до поискване от клиента²⁴;
 - признаване на идентификационния номер за целите на ДДС на клиента като материалноправно условие за освобождаването от ДДС на вътреобщностна доставка на стоки²⁵;
 - опростяване на правилата, за да се гарантира правна сигурност по отношение на верижните сделки²⁶.

²³ Опростяванията, осигурени от някои временни решения — вж. А], буква б) и Б], и опростяването по отношение на правилото за данъчното задължение за клиентите със статус на сертифицирано данъчно задължено лице по новата система за облагане — вж. буква А], в).

²⁴ Складирането на стоки до поискване от клиента представлява изпращането от страна на доставчик на стоки в държава членка, в която той не е установен, за да ги продаде на по-късен етап на вече известен купувач. Понастоящем това е в основата на следното комплексно третиране: i) приравнена вътреобщностна доставка, извършена от прехвърлителя, ii) приравнено вътреобщностно придобиване в държавата членка на пристигане на стоките, извършено от прехвърлителя, който трябва да се регистрира на нейна територия и iii) вътрешна доставка.

²⁵ Предоставянето на валиден идентификационен номер за целите на ДДС на купувача ще стане материалноправно условие за доставчика да подаде заявление за освобождаване от ДДС при вътреобщностна доставка на стоки. Тази промяна ще даде възможност за по-добро проследяване на потока от стоки чрез подобро качество на обменяните обобщени декларации (декларациите, които се представят от доставчика и се обменят между държавите членки чрез системата VIES, включват идентификационния номер за целите на ДДС на придобиващото стоките лице).

²⁶ Верижните сделки са последователни доставки на едни и същи стоки, като доставените стоки са предмет на един вътреобщностен превоз между две държави членки. В тази ситуация превозът трябва да се отнесе само към една доставка в рамките на веригата така, че да е ясно към коя от сделките следва да се прилага освобождаването за вътреобщностни доставки съгласно член 138 от Директивата за ДДС. Държавите членки поискаха законодателни подобрения, за да се увеличи правната сигурност за операторите при определяне на доставката в рамките на веригата от сделки, към която трябва да се отнесе вътреобщностният превоз.

Тези временни решения ще са на разположение само на сертифицираните данъчно задължени лица (освен временното решение, отнасящо се до номера за целите на ДДС, което поради естеството си не може да се ограничи).

- в) Основни правни елементи на окончателната система на ДДС. По-конкретно те включват въвеждането на принципа на облагане в държавата членка на местоназначение и на данъчно задължение на доставчика като общо правило (освен ако клиентът е сертифицирано данъчно задължено лице)²⁷. С тях се въвежда също така обслужване на едно гише, което ще даде възможност на доставчиците да осчетоводяват в държавата членка на установяването си дължимия ДДС върху доставките си на стоки за други държави членки. Това обслужване на едно гише ще позволи да се изравни ДДС за извършени доставки с ДДС по получени доставки за покупките в рамките на ЕС.

Б] Предложение за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011, за да се въведе четвъртото временно решение

С това предложение се въвежда четвъртото временно решение, поискано от Съвета, а именно хармонизация и опростяване на правилата за доказване на вътреобщностния превоз на стоки, за да се освободи от ДДС вътреобщностна доставка на стоки. Това опростяване ще е достъпно само ако се касае за сертифицирано данъчно задължено лице.

В] Предложение за изменение на Регламента за административното сътрудничество във връзка с ДДС

Това предложение е необходимо, за да се осигури включването на статуса на сертифицирано данъчно задължено лице в системата VIES²⁸. То ще предостави правната основа за ефикасно техническо ИТ средство, което да даде възможност на държавите членки и операторите веднага да проверят по електронен път дали на даден оператор е бил предоставен такъв статус.

3.1.1.2. Втори подетап: подробни технически разпоредби за окончателната система на ДДС — 2018 г.

Горепосочените основни правни елементи на окончателната система на ДДС ще изразяват принципното съгласие на държавите членки да преминат от настоящия преходен режим на ДДС към окончателната система на ДДС, основана на принципа на облагане при в местоназначението. През 2018 г. Комисията ще приеме предложение за директива, придружена от съответните мерки за прилагане, в които ще се определят

²⁷ Подобно на вътрешните сделки, при вътресъюзните сделки със стоки доставчикът ще начисли дължимия ДДС (този на държавата членка на местоназначение на стоките) на клиента си. Въпреки това, ако клиентът му е сертифицирано данъчно задължено лице, той няма да му начислява дължимия ДДС. Както и понастоящем е положението, клиентът изчислява дължимия ДДС в националната си справка-декларация за ДДС. С оглед на тези промени ще се въведе понятието „вътресъюзна доставка на стоки“ и ще се премахне „вътреобщностно придобиване на стоки“.

²⁸ Системата за обмен на информация за ДДС (системата VIES) е електронно средство за валидиране на идентификационните номера за целите на ДДС на икономическите оператори, регистрирани в Европейския съюз за презгранични доставки на стоки или услуги.
Вж. за повече информация: http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/.

подробните технически разпоредби, необходими за функциониране на окончателната система на ДДС.

С предложението от 2018 г. ще се въведат разпоредбите, конкретно насочени към прилагането на основните правни елементи. Също така ще се предложат мерки за прилагане, които да формират базата за ИТ разработките, необходими за функциониране на новата система до 2022 г.

3.1.2. Борбата с измамите с ДДС днес: по-добро административно сътрудничество за по-бързи резултати

В няколко статии от пресата в последно време в Европа, както и в разследвания, проведени от националните органи, се посочи важната връзка между случаите на широкомащабни измами с ДДС и организираната престъпност. Те показаха, че средствата от измамите се изпират и се инвестират в други престъпни дейности, като евентуално с тях се финансира и тероризмът. В тази връзка трябва да се укрепят инструментите за административно сътрудничество в областта на ДДС, както това се посочи от Европейския парламент²⁹, държавите членки³⁰ и Европейската сметна палата³¹.

До ноември 2017 г. Комисията ще предложи законодателно предложение за укрепване на съществуващите инструменти за административно сътрудничество. Една от целите ще бъде засилване на капацитета на държавите членки да провеждат по-бързи съвместни анализи на риска въз основа на наличната информация в рамките на Eurofisc, да започват последващи действия и да споделят сведения за ДДС с правоприлагащите органи на нивото на ЕС, като Европол, OLAF и Европейската прокуратура. В предложението също така следва да се съдържат мерките за борба с „вратичките“ в системата за внос по т.нар. „режим 42“³², като се улесни системният достъп на данъчните и митническите органи до съответната информация.

Всички тези мерки ще допринесат за увеличаване на взаимното доверие между данъчните администрации, което ще бъде необходимо за въвеждане в пълна степен на окончателната система на ДДС.

²⁹ Резолюция на Европейския парламент от 24 ноември 2016 г.;
вж.: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0453+0+DOC+XML+V0//BG>.

³⁰ Заключение на Съвета от 25 май 2016 г.].
Вж.: http://www.consilium.europa.eu/press-releases-pdf/2016/5/47244641288_en.pdf.

³¹ Специален доклад № 24, борба с вътреобщностните измами с ДДС: необходими са повече действия, 2015 г.;
вж.: http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR15_24/SR_VAT_FRAUD_BG.pdf.

³² Режим 42 е митнически режим, при който стоките се внасят и допускат за свободно обращение в държава членка, като е ясно в този момент, че стоките ще напуснат територията на тази държава членка в посока към друга държава членка. Вследствие на това митата се събират в държавата членка на вноса към момента на вноса, но не и ДДС, тъй като той ще се заплати впоследствие при придобиването след вноса в държавата членка на пристигане на стоките. В момента на вноса лицето, което представя стоките пред митниците, ще посочи код на митнически режим 4200 (за внос) или код 6300 (за реимпорт) в митническата декларация за внос.

3.1.3. *Към по-ефикасни данъчни администрации*

До края на 2017 г. Комисията ще представи отделен пакет от два доклада до Европейския парламент и Съвета:

- доклад по член 12 от Регламент (ЕИО, Евратом) № 1553/89 на Съвета относно процедурите, прилагани от държавите членки за регистрация на данъчно задължените лица и за определяне и събиране на ДДС, както и относно реда и условията и резултатите от системите им за контрол на ДДС³³;
- доклад по член 27 от Директива 2010/24/ЕС относно използването на взаимната помощ между държавите членки при събиране на данъците, по-конкретно ДДС, които не са заплатени доброволно от данъчно задължените лица³⁴.

В тези доклади ще се набележат предизвикателствата пред данъчните администрации с оглед на събирането на данъците в променяща се социална, икономическа и финансова среда. Цифровизацията, глобализацията, новите бизнес модели, данъчните измами и избягването на данъците и ограниченията от гледна точка на ресурсите принуждават данъчните администрации да преразгледат практиките си и да открият модерни или алтернативни начини за събиране на данъците в единния пазар. Също така това предоставя възможност за Комисията да започне стратегически диалог на високо ниво с националните органи, за да се набележат решения, които да са последователни в целия ЕС и да отговарят на нормите на ЕС.

3.2 **Към модернизирана политика по отношение на ставките**

Както съобщи в Плана си за действие във връзка с ДДС, Комисията също така планира да модернизира правилата, уреждащи свободата на държавите членки да определят ставките на ДДС.

След предложението за електронните публикации, посочено в точка 2.1.2 по-горе, до ноември 2017 г. Комисията ще предложи реформа на ставките на ДДС. Тя ще е съгласувана с окончателния режим, основан на принципа на местоназначението, който постепенно ще замени сегашния преходен режим за облагането на търговията между държавите членки.

На практика, ако стоките и услугите се облагат в държавата членка на местоназначение, доставчиците нямат особена полза от това да са установени в държава членка с по-ниски ставки. Така различните ставки на ДДС няма повече да нарушават функционирането на единния пазар, при условие че той разполага с предпазни механизми за предотвратяване на евентуалните рискове, като намаление на приходите, нарушаване на конкуренцията, сложност и правна несигурност.

³³ Регламент (ЕИО, Евратом) № 1553/89 на Съвета от 29 май 1989 година за окончателни унифицирани схеми за събирането на собствените ресурси, набирани от данък добавена стойност (ОВ L 155/13, 7.6.1989 г.).

³⁴ Директива 2010/24/ЕС на Съвета от 16 март 2010 г. относно взаимната помощ при събиране на вземания, свързани с данъци, такси и други мерки (ОВ L 84/1, 31.3.2010 г.)

3.3 Към пакет от документи във връзка с ДДС за МСП

МСП понасят пропорционално по-високи разходи за спазване на разпоредбите за ДДС, отколкото големите предприятия, поради сложността и фрагментираността на системата на ДДС на ЕС. В опит да се намалят тези разходи за спазване на разпоредбите, до ноември 2017 г. Комисията ще подготви цялостен пакет от актове за опростяване на разпоредите за МСП, за да се създаде среда, благоприятстваща растежа им и презграничната търговия.

Целта на съществуващата специална схема за малки предприятия е да се намалят разходите за спазване на разпоредбите за МСП, но тя не е подходяща за система, основана на принципа на местоназначението. Тя следва да се адаптира, за да се гарантира еднакво третиране на МСП независимо от мястото им на установяване в ЕС, за да се насърчи участието им в презгранични дейности и за да се оползотворят напълно възможностите, предоставяни от единния пазар.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Модернизацията на системата на ДДС и приспособяването ѝ към предизвикателствата вследствие на борбата с измамите са от основно значение за бъдещето на единния ни пазар. Реформата на сегашната система на ДДС следва да допринесе за развитието на цифровия единен пазар и да допълни програмата, набелязана от Комисията, за установяване на една по-справедлива и ефикасна система на корпоративно данъчно облагане в ЕС.

В тази връзка е необходимо и неотложно да се продължи развитието към система на ДДС на нивото на ЕС, която може да стимулира заетостта, растежа, инвестициите и конкурентоспособността и е подходяща за една все по-цифровизирана икономика. Комисията ще остане ангажирана с изпълнението на обещанията си.